

# Lelkésztovábbképzés

a Tiszántúli  
Református  
Egyházkerületben

# 2026



Programfüzet

## Tájékoztató

A továbbképzési alkalmakra való jelentkezés, valamint is az *Igazság és Élet* folyóirat megrendelése **kizárólag online** formában lehetséges, a [lelkesztovabbkepzo.hu](http://lelkesztovabbkepzo.hu) oldalon történő regisztrációt követően.

A regisztrációval kapcsolatos kérdéseket a [tovabbk@drk.hu](mailto:tovabbk@drk.hu) e-mail címen fogadjuk.

The screenshot shows the website interface for the Tiszántúli Református Lelkésztovábbképző Intézet. At the top, there is a navigation bar with a home icon, 'Magunkról', 'Lelkésztovábbképzés', 'Igazság és Élet', 'Letölthető anyagok', and 'Felhasználói fiók'. The 'Felhasználói fiók' dropdown menu is open, showing options for 'Bejelentkezés / Fiók', 'Regisztráció', and 'Súgó'. Below the navigation bar, the page title is 'Tiszántúli Református Lelkésztovábbképző Intézet' with a subtitle 'Üdvözzük honlapunkon!'. The main content area is titled 'Kezdő oldal – cikkek' and features three article cards. The first card is titled 'Letölthető a 2026. évi Igazság és Élet folyóirat megrendelő lapja' and includes a 'TOVÁBB' button. The second card is titled 'Megjelent az Igazság és Élet 2026/1 száma' and also includes a 'TOVÁBB' button. The third card is partially visible and titled '4 Igazság és Élet'. The fourth card is partially visible and titled '3 Igazság és Élet'. On the right side of the page, there is a 'Textuár' widget showing 'Eddig megjel 2007 - 2024' and a page number '1/16'.



### További információ:

*Dr. Fazakasné Bartha Zsuzsanna*  
*[tovabbk@drk.hu](mailto:tovabbk@drk.hu); 30/312-7070*

## *Kedves Szolgatársak!*

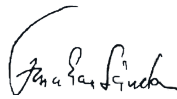
Amint az utóbbi években is nyilvánvaló lett, a lelkésztovábbképzés abban kíván segítséget nyújtani, hogy a lelkészek szakmailag, lelki-  
leg és személyesen is „naprakészek” maradjanak egy olyan hivatás  
gyakorlása közben, amelynek keretfeltételei folyamatosan változnak.  
A szolgálat végzése közben naponta észleljük a társadalmi változá-  
sokat, a gyülekezetekhez való kötődés csökkenésének tendenciáit,  
a gyülekezeti élet és közösségszervezés új formái iránti igényeket, a  
konfliktus- és válságkezelés nehézségeit, a digitalizáció által eredmé-  
nyezett új kihívásoknak való megfelelés buktatóit. Mindeközben meg  
kellene őrizni a szolgálat méltóságát, minőségét és jó értelemben vett  
profizmusát, meg kell keresni a személyes és lelki fejlődés lehetőségeit,  
a tehermentesítés és lelki-spirituális megújulás feltételeit, hogy az  
egyház és a gyülekezet iránti felelősséggel, felhatalmazásunk és küldet-  
ésünk alapján tudjuk végezni a ránk bízott szolgálatot.

Az egyház joggal várja el, hogy a lelkészek (is) ápolják kompetenciáikat,  
lelki-szellemi készenlétüket – hasonlóan pl. az orvosokhoz vagy  
a pedagógusokhoz. Ehhez időnként ki kell szakadni a mindennapok  
nyomása alól, távolságot kell felvenni, munkánkra rálátást nyerni és  
új impulzusokat kapni. Ez nem luxus, hanem hosszú távon szükséges  
ahhoz, hogy egészségesegek és motiváltak maradjunk. Egyszóval a lel-  
késztovábbképzése nemcsak a tudás megszerzését szolgálja, hanem  
a személy, a küldetés és az egyház megújulását is. Ebben kívánnak  
segíteni a 2026-os év lelkésztovábbképző programjai is.

Amint arról az elmúlt évben is tájékoztatást adtunk, a 2024-es  
esztendővel új 6 éves továbbképzési ciklus indult, amely során újból  
90 kreditpontot kell megszerezni a Lelkésztovábbképző Intézet által  
a programfüzetben meghirdetett képzéseken való részvétel, vagy más  
képzések, tanfolyamok, képzések beszámítása által, a vonatkozó  
zsinati szabályrendelet értelmében. A nem kimondottan teológiai jel-  
legű, illetve a lelkészi szolgálatot nem közvetlenül segítő képzéseket  
csak a megszerzendő kreditpontok 30%-nak erejéig lehet egy tovább-  
képzési ciklusban beszámítani. Folyamatban van a lelkésztovábbképző  
kreditek MRE elektronikus törzskönyvébe való rögzítése is. Ez azt  
jelenti, hogy a képzéseken való részvétel nyilvántartása még inkább  
evidenssé válik a lelkészi életpálya számára.

A 2026-os év lelkésztovábbképző kurzusait – az érvényes jogi ke-  
retszabályozás alapján – ezúttal is a zsinati Országos Továbbképzé-  
si Koordinációs Tanács (OTKT) hagyta jóvá, a 2026. január 26-án  
megtartott akkreditációs ülésén. Ennek alapján ajánljuk e tanfolya-  
mokat egyházkerületünk lelkészei (és testvér egyházkerületek szol-  
gatói) számára, abban a reményben, hogy sikerül olyan képzést  
választaniunk, ahol a fenti szempontok érvényesülhetnek. Szeretettel  
várjuk a lelkésztársakat képzéseinkre.

Debrecen, 2026. február 2.



Dr. Fazakas Sándor  
/egyetemi tanár, intézetvezető/

## Gyakorlati tudnivalók

A kurzusokra való jelentkezés határideje: 2026. április 1.  
A jelentkezés módja: kizárólag online, a [lelkesztovabbkepzo.hu](http://lelkesztovabbkepzo.hu)  
oldalon történő regisztrációt követően.  
A jelentkezés a regisztrációs díj befizetésével válik véglegessé.

Tiszántúli Református Egyházkerület;  
4026 Debrecen, Kálvin tér 17.

Számlaszám: 11738008-20011428  
IBAN: HU48 1173 8008 2001 1428 0000 0000  
Swift kód: OTPVHUHB  
Számlatulajdonos: Tiszántúli Református Egyházkerület  
Bank neve: OTP BANK NYRT.

### Kihelyezett kurzusok

*Igény és egyeztetés szerint lehetőség van az OTKT által  
korábban már akkreditált képzések különböző helyszíneken  
és időpontokban történő megtartására is.*

*Csoportlétszám: minimum 25 fő  
Regisztrációs díj: képzésenként változó lehet.*

*Képzéssel kapcsolatos további tudnivalók és egyeztetés:  
Dr. Fazakasné Bartha Zsuzsanna  
[tovabbk@drk.hu](mailto:tovabbk@drk.hu); 30/312-7070*

**Jelentkezés minden esetben  
a Lelkésztovábbképző Intézetnél**

### Lelkipásztori családi hét

**Időpont:** 2026. június 21–25.  
**Helyszín:** Berekfürdő, Megbékélés Háza  
**Tanóra:** 0  
**Szállás, étkezés:** A helyszínen fizetendő.

**A jelentkezési lapokat közvetlenül  
a Megbékélés Házába kérjük küldeni!**

## Egyházszervezetünk időszerű/állandó kérdései

Kód:  
LT'26.1.

<b>Előadók:</b>	Dr. Fazakas Sándor (egyetemi tanár, DRHE) Dr. Lovász Krisztián (lelkipásztor, Debrecen - Széchenyi kert)
<b>Időpont:</b>	2026. szeptember 15.
<b>Helyszín:</b>	Debrecen
<b>Csoportlétszám:</b>	30 fő
<b>Kreditpont:</b>	6
<b>Regisztrációs díj:</b>	8.000.-Ft/fő

Tavaly volt 90 esztendeje, hogy Sárospatakon az ORLE konferencián elhangzott Révész Imre teológiai tanár előadása, *Presbitéri rendszerű-e a magyar református egyház?* címmel. Ez az 1935-ös előadás olyan kérdéseket érint, hogy miért van szükség presbitériumra, mennyire sajátos egyházunk alkotmánya, mi a különbség a Krisztus-uralom és a népuralom, a paritás elve és a „szolgálatban való versengés” között, működik-e az egyházfegyelem, igazságos-e a gyülekezeti tagság, mit tartalmazzon a presbitéri és a magasabb szintű tisztségek feltételeinek előírása, milyen kísértésekkel járhat a fokozatos egyházi testületek vezető tisztségeinek betöltése, mi a szerepe a zsinatnak, vagy lehetséges-e rendszeres és ellenőrizhető diakónia, evangelizáció és missziós munka az egyesületektől függetlenül, a presbitériumok szolgálata által?

A tíz tételre osztott szöveg alapján előterjesztett határozati javaslatokat a közgyűlés egyhangúlag elfogadta, noha a szavazást bizonyos indulatok és viták előzték meg. Ettől kezdve a kérdésfelvetések jogosságát és időszerűségét aligha lehet kétségbe vonni. De vajon 30 évvel később – 1965-ben – hogyan gondolkodott ezekről a felvetésekről Révész Imre, mint nyugdíjas egyetemi tanár? Tudniillik egy „asztalfióknak” írt kézírata arra enged következtetni, hogy itt időszerű/állandó kérdésekről van szó. A Magyarországi Református Egyház holnapját meghatározó kihívások, félreértések, feladatok és kapaszkodók nevesítése nem állt távol az egykori tudós püspöktől.

A két látásmód 90 és 60 év távlatából nézve hasznos eredményeket kínálhat, ha összehasonlítjuk és elemezzük őket. S ha 2026-ból tekintünk vissza rájuk? Egyházszervezeti és tisztségértelmezési témakörökben mely további kérdések merülhetnek fel? És milyen válaszokat találunk ezekre, amelyek egyházunk jövőjét döntő módon befolyásolhatják, vagy jótékony épüléshez segíthetik?

Kurzusunk célja feltárni és bemutatni egy ismert és egy eddig még nem publikált dokumentumon keresztül egyházunk szervezeti felépítésének és a reformátori tisztségértelmezésnek a sajátosságát.

**Ajánlott irodalom:**

FAZAKAS Sándor: *A reformatio vitae jegyében. Tanulmányok a reformátori teológiatörténet, egyháztan és politikai etika tárgykörében*, Bolyai Társaság–Kolozsvár, Egyetemi Műhely Kiadó–Ráció Kiadó, 2020.

- MAKKAI Sándor: Egyházi hivatal – Hivatalos egyház, in: Németh Pál (szerk.): *Magyar református önismereti olvasókönyv. Válogatás a XX. század első felének református teológiai irodalmából*, Budapest, Kálvin Kiadó, 1997, 278–289.
- MAKKAI Sándor: Az egyház kormányzó tevékenysége, in: Németh: i. m., 289–291.
- RÉVÉSZ Imre: Presbiteri rendszerű-e a magyar református egyház?, in: *Theológiai Szemle* 11 (1935), 133–141.
- RÉVÉSZ Imre: Zsinat és hitvallás, in: Németh: i. m., 13–16.

Kód:  
LT°26.2.

## Ember, gép és Isten dicsősége – mesterséges intelligencia kérdései a hittanoktatásban

- Előadó:** Dr. Szászi Andrea  
(lelképítész, vallás tanár, pszichopedagógus, katechetikai igazgatóhelyettes RPI)
- Időpont:** 2026. szeptember 16. és 23.  
(2 délután; 4 óra/délután)
- Helyszín:** Zoom
- Csoportlétszám:** 50 fő
- Kreditpont:** 8
- Regisztrációs díj:** 6.000.- Ft/fő

*Ember, gép és Isten dicsősége – mesterséges intelligencia kérdései a hittanoktatásban* című, 8×60 perces online továbbképzés olyan református lelképítésznek, hittanoktatóknak szól, akik nap mint nap szembesülnek a diákok MI-vel kapcsolatos kérdéseivel, mint például: „Csalás-e, ha a ChatGPT segít a háziiban?”, „Pótolhatja-e egy chatbot a lelkigondozást?”, „Mi különböztet meg egy embert egy nagyon okos géptől?”

A képzés egyrészt ezekre a konkrét, korosztályonként eltérő kérdésekre ad teológiai, megalapozott, pedagógiai, használható és etikai, átgondolt válaszokat. Egzisztenciális-teológiai, erkölcsi felelősség, jövő és hivatás, valamint kapcsolatok és közösség területeire koncentrálunk a kérdések és válaszok keresésében. Emellett további gyakorlati szempontokat figyelembe véve olyan AI eszközök bemutatása is sorra kerül, amely akár a hittanórai készüléshöz, akár az órákba való beépítésre, diákokkal való közös használatra alkalmasak lehetnek. A képzés harmadik fókuszja a diákok kritika gondolkodásának fejlesztése az AI használat során.

### Ajánlott irodalom:

- BALLAGI ÁRON: *A mesterséges intelligencia kérdései a keresztyénséghez*. Online elérhető: <https://reformatus.hu/egyhaziunk/hirek/a-mestersleges-intelligencia-kerdesei-a-keresztyensseghez-chatgpt-ballagi-aron-gyor/> (utolsó letöltés: 2026. 01. 21.).
- CEMPER, Christoph: *Egy diák útmutatója a mesterséges intelligencia etikus használatához az iskolai munkában*. Online elérhető: <https://www.aiprm.com/hu/oktatas/a-tanulok-utmutato-az-ai-etikus-iskolai-hasznalathoz/> (utolsó letöltés: 2026. 01. 21.).

- DRINGÓ-HORVÁTH Ida et. al.: *Az oktatásinformatika módszertana a felsőoktatásban – Pedagógiai AI kiegészítés*, Károli Gáspár Református Egyetem IKT Kutatóközpontja–L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2025. Online is elérhető: <https://ikt.kre.hu/omf/> (utolsó letöltés: 2026. 01. 21.).
- EUROPEAN COMMISSION: *Ethical guidelines on the use of artificial intelligence (AI) and data in teaching and learning for Educators*. Online elérhető: [https://teachertaskforce.org/sites/default/files/2023-03/2022\\_EC\\_ethical%20guidelines%20on%20the%20use%20of%20artificial%20intelligence\\_EN.pdf](https://teachertaskforce.org/sites/default/files/2023-03/2022_EC_ethical%20guidelines%20on%20the%20use%20of%20artificial%20intelligence_EN.pdf) (utolsó letöltés: 2026. 01. 21.).
- MTA KÖZOKTATÁSI ELNÖKI BIZOTTSÁG: *Mesterséges intelligencia az oktatásban: lehetőségek, kérdések, megoldások*. Online elérhető: <https://mta.hu/kozoktatasi-elnoki-bizottsag/mesterseges-intelligencia-az-oktatásban-lehetosegek-kerdesek-megoldások-113282> (utolsó letöltés: 2026. 01. 21.).
- SZONTAGH Pál: *Kell-e felni a mesterséges intelligenciától az oktatásban?*, in: Reformátusok Lapja 68 (2024/21). Online is elérhető: [https://reformatus.hu/oktatás/hirek/kell-e-felni-a-mesterseges-intelligenciától-szontagh\\_pal/](https://reformatus.hu/oktatás/hirek/kell-e-felni-a-mesterseges-intelligenciától-szontagh_pal/) (utolsó letöltés: 2026. 01. 21.).
- VEREBICS János: *A mesterséges intelligencia előnyei és kockázatai az oktatásban (tájékoztató előadás összefoglalója)* ELTE Gazdaságtudományi Kar, 2025. Online elérhető: <https://gtk.elte.hu/a-mesterseges-intelligencia-elonyei-es-kockazatai-az-oktatásban> (utolsó letöltés: 2026. 01. 21.).

## „... miképpen mi is...” a megbocsátás feletti szükségességéről

Kód:  
LT'26.3.

<b>Előadó:</b>	Fekete Márton (lelkipásztor, lelkigondozó, szupervízor, mediátor, lelkikísérő)
<b>Időpont:</b>	2026. szeptember 28–30.
<b>Helyszín:</b>	Bregdaróc, Hét Csillag Konferencia Központ
<b>Csoportlétszám:</b>	20 fő
<b>Kreditpont:</b>	15
<b>Regisztrációs díj:</b>	15.000.- Ft/fő

Hányszor kell megbocsátani? – foglalkoztatta a kérdés Simon Pétert. Jézus meg arra irányítja a figyelmét, hogy hányszor lehet.

Példázattal mélyítette ennek fontosságát és súlyosságát, a legfontosabb imába, a Miatyánkba is beépíti, hogy napi aktualitás legyen a téma. Miért volt fontos ez Jézusnak, hogy még hetven(szer)hétyszer is készek legyenek az ő követői a megbocsátásra?

Nem megnehezítette – bár olykor úgy tűnhet – a tanítványságot, hanem olyan lehetőséget tárt fel, ami a belső és külső szabadságot és megbékélést hozza, ami megteremti a feltételt az Istennel, embertársunkkal és esetenként önmagunkkal való jó kapcsolatban lételnek.

Továbbá Jézus tanításain keresztül szembesülünk azzal is, hogy a megbocsátás előfeltétele az Isten-tiszteletének is.

Szolgálóként tisztában lenni a megbocsájtás fokozataival, a megbocsájtás folyamatának a teológiai, az intrapszichés, intraperszonális és az interperszonális történéseivel, nagymértékben hozzájárul a szolgálat jobb végzéséhez és személyiségünk karbantartásához.

A képzés három egységből áll:

- a téma alapos körüljárása teológiai szempontból, pszichológiai kitekintéssel;
- a megbocsájtás személyes vonatkozásai, a közösségi aspektusai és a társadalomra gyakorolt hatása;
- a téma gyakorlati feldolgozása bibliaórákra és/vagy prédikáció sorozat megtartására.

Interaktív, gyakorlatias, személyes érintettségeket is kellő empátiával feltáró, holisztikus szemlélet mentén gondolkodó csoportmunkára várjuk az érdeklődőket.

#### Ajánlott irodalom:

EGER, Edith Eva: *A döntés*, Budapest, Open Books, 2017.

HORVÁTH-SZABÓ Katalin: *Magbocsájtás és kiengesztelődés az emberi kapcsolatokban*, in: uő: *Vallás és emberi magatartás*, Budapest, Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány– Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet, 2012.

MCCULLOUGH, Michael – SANDAGE, Steven – WORTHINGTON, Everett: *Magbocsátás. Hogyan tegyük múlt időbe a múltunkat?*, Budapest, Harmat Kiadó, 2016.

TUTU, Desmond – TUTU, Mpho: *A megbocsájtás könyve. Négyállomás ösvény önmagunk és a világ meggyógyításához*, Budapest, Casparus Kiadó, 2014.

TÜCK, Jan-Heiner: *Magbocsátani a megbocsáthatatlant?* Teológiai tanulmányok, Pannonhalmi Főapátság Bencés Kiadó, 2025.

VOLF, Miroslav: *Emlékeink gyógyulása. Hogyan emlékezhetünk helyesen elszenvedett sérelmeinkre?*, Budapest, Harmat Kiadó, 2016.

Kód:  
LT<sup>26.4.</sup>

## Jézus példázatainak igehirdetéspontú értelmezése

<b>Előadó:</b>	Dr. Ledán M. István (egyetemi adjunktus, DRHE)
<b>Időpont:</b>	2026. október 5–7.
<b>Helyszín:</b>	Beregdaróc, Hét Csillag Konferencia Központ
<b>Csoportlétszám:</b>	20 fő
<b>Kreditpont:</b>	15
<b>Regisztrációs díj:</b>	15.000.- Ft/fő

Az előadásorozat célja az, hogy ráébressze a továbbképzésen résztvevőket arra, hogy a bibliai textusok – esetünkben a mátéi és lukácsi példázatok – exegézise nem öncélú, és főleg nem elhanyagolható és megúszható tevékenység, hanem olyan izgalmas műhelymunka, mely

kifejezeten az igehirdetésre néz. Rámutatunk arra, hogy a textussal való beható megismerkedés, az „írások kutatása”, az igényes kommentárirodalom használata nem csupán a megértést szolgálja, hanem inspirálja is az igehirdetőt.

A továbbképzésen három mátéi és három lukácsi példázattal fogunk behatóan megismerkedni.

Máté evangéliumából:

- a „Szőlőmunkások” (Mt 20,1–16),
- a „Tíz szűz” (Mt 25,1–13),
- az „Utolsó ítélet” (Mt 25, 31–46) példázatával foglalkozunk.

Lukács evangéliumából:

- az „Irgalmas samaritánus” (Lk 10, 25–37)
- a „Tékozló fiú” (Lk 15,11–32),
- a „Gazdag és Lázár” (Lk 16, 19–31) példázatát vizsgáljuk.

A példázatok értelmezését megelőzi egy-egy általános bevezető Máté, illetve Lukács evangéliumához, melyekben az illető evangélium sajátos teológiai látásával, koncepciójával ismerkedünk meg, valamint rövid eligazítást nyújtunk a példázat mint műfaj kérdéseiben.

A példázatok magyarázatánál és értelmezésénél különösen is figyelni fogunk a kérésmatikus interpretációra, az igeszakaszok magyarázatát, lehetséges értelmezéseit követően prédikációvázlatokat fogalmazunk meg.

#### **Ajánlott irodalom:**

- MORRIS, LEON: *Az Újszövetség teológiája*, Budapest, KIA, 2001.
- SCHNELLE, UDO: *Theology of The New Testament*, Grand Rapids, Baker Publ., 2009.
- STUHLMACHER, PETER: *Az Újszövetségi bibliai teológiája*, 2. kötet, Budapest, Kálvin Kiadó, 2024.
- BOVON, FRANCOIS: *Luke I–III*, Minneapolis, Fortress Press, 2002, 2012, 2013.
- DAVIES, WILLIAM D. – ALLISON, DALE C.: *Matthew*, Edinburgh, T&T Clark, 1988–1997.
- FITZMYER, JOSEPH A.: *The Gospel According to Luke I–II*, AB 28A–28B, New York, Doubleday Company, 1981–1985.
- LUZ, ULRICH: *Matthew I–III: A Commentary* (ford. James E. Crouch), Minneapolis, Fortress Press, 2001, 2005, 2007.
- SPINETOLI, ORTENSIO DA: *Lukács – a szegények evangéliuma*, Szeged, JATE Press, 1998.
- SPINETOLI, ORTENSIO DA: *Máté. Az egyház evangéliuma*, Szeged, Agapé, 1998.
- LONG, THOMAS: *Proclaiming the Parables*, Westminster, John Knox Press, 2024.
- PLESU, ANDREI: *Jézus példázatai. Az elmesélt igazság* (ford. Visky S. Béla), Kolozsvár, Koinónia, 2019.

Kód:  
LT'26.5.

### **Etikai kérdések a gyülekezetben 3.** *Mesterséges intelligencia és teológia – lehetőségek és határok a lelkeszi szolgálatban*

<b>Előadók:</b>	Dr. Fazakas Sándor (egyetemi tanár, DRHE) Dr. Kodácsy Tamás (egyetemi docens, Sárospatak)
<b>Időpont:</b>	2026. október 19–21.
<b>Helyszín:</b>	Berekfürdő, Megbékélés Háza
<b>Csoportlétszám:</b>	20 fő
<b>Kreditpont:</b>	15
<b>Regisztrációs díj:</b>	15.000.-Ft/fő

A kurzus a mesterséges intelligencia és a lelképásztori gyakorlatat érintő pontjait mutatja be gyakorlatorientált módon. A digitalizáció hatására megváltoztak azok a társadalmi és kulturális keretfeltételek, amelyek meghatározzák az egyház mai életét, szolgálatát, kommunikációjának, társadalmi jelenlétének és a teológiai tudományművelésnek a feltételeit. E változások teológiai reflexiókra várnak.

A képzés során áttekintjük a mesterséges intelligencia (MI) teológiai, etikai és gyakorlati kérdéseit, különös tekintettel az igehirdetésre, lelkigondozásra, katechéziszre, gyülekezeti kommunikációra és adminisztrációra.

A hangsúly azon van, hogy a lelkészek miként használhatják eszközként a technológiát, és hol húzódnak annak határai.

A továbbképzés módszertana: előadás, esettanulmány, közös elemzés, gyakorlati műhelymunka (MI-eszközök kipróbálása), kérdés-felelet.

A képzés az „Etikai kérdések a gyülekezetben” sorozat része.

A gyülekezeti szolgálat során olyan etikai kérdések és problémák merülnek fel, amelyek megválaszolása adott esetben kényes kihívások, dilemmák, sürgető döntések elé állítják a lelkészt, a vallásánárt, a gyülekezet iránt elkötelezett egyháztagot, de magát a hívők közösségét is.

Az egyház, mint egyház nem térhet ki az erkölcsi véleményformálás kötelezettsége elől, hiszen e téren a hit gyakorlati konzekvenciáiról, a hívő ember és közösség hitelességéről van szó. Egyébként a reformátori egyházak küldetéséhez hozzá kell, hogy tartozzon az erkölcsi véleményformálás kialakításának kötelezettsége, azzal a céllal, hogy segítse a hitről való számadás megfogalmazását (1Pét 3,15) az egyház és a társadalom nyilvánossága előtt. Erre viszont csak akkor lesz képes az egyén és az egyház, ha a társadalom, vagy a tudomány- és technika világa felől érkező kérdéseket nem hagyja figyelmen kívül, hanem reflektál rá és keresi a hit tartalmának aktuális megfogalmazását, a gyülekezet kommunikatív és felelősséget vállaló közösségében.

#### **Ajánlott irodalom:**

FAZAKAS Sándor (szerk.): *A digitális világ etikai aspektusai* (Szociáletikai Intézet Kiadványai; SzIK 11), Debrecen, Debreceni Református Hittudományi Egyetem Szociáletikai Intézet, 2024, ISSN 1785-6027; ISBN 978-615-5853-73-9; 209 o.

FURKÓ Péter – BÖLCSKEI Andrea – CSÖKE Zoltán (szerk.) *Mesterséges intelligencia A kutatásban és az oktatásban.* Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem, L'Harmattan Kiadó, 2025, 294 p. ISBN: 9789636464479

Útmutató az MI alapú rendszerek használatáról. [https://portal.kre.hu/images/doc/ikt/MI\\_utmutato\\_20240628.pdf](https://portal.kre.hu/images/doc/ikt/MI_utmutato_20240628.pdf)

AI Kézikönyv. <https://marcom-ai-guide.hu/>

## Az álmok szerepe a lelkeszi létszemléletben és mentálhigiéniében

Kód:  
LT'26.6.

<b>Előadó:</b>	Dr. Mézes Zsolt László (egyetemi docens, DRHE)
<b>Időpont:</b>	2026. november 2–4.
<b>Helyszín:</b>	Bregdaróc, Hét Csillag Konferencia Központ
<b>Csoportlétszám:</b>	15 fő
<b>Kreditpont:</b>	15
<b>Regisztrációs díj:</b>	15.000.- Ft/fő

*„Egyszer József álmot látott, és elmondta testvéreinek.  
Emiatt még jobban meggyűlöltek.”  
(1Móz 37,5)*

A továbbképzés az álmok jelentőségét és helyét vizsgálja a keresztyénségben, jelenkori kultúránkban és személyes életünkben.

Isten az álmot különböző formában használja a kinyilatkoztatás eszközeként. Így lesz az álom

- egyszerű jóslat, a jövőnek képekben történő meghirdetése (1Móz 37,5kk; 40,41; Bír 7,13; Dán 2,1kk; 4,1kk),
- valamilyen titoknak a megfejtése (1Sám 28,6,15; Jób 4,12kk),
- Istentől jövő intés, figyelmeztetés (Jób 7,14),
- isteni parancsadás (1Móz 20,6; 31,11.24).

Az ószövetség embere meglehetősen nagy jelentőséget tulajdonított az álmoknak. És nincs ez másképp az újszövetségben sem, a gyermek-Jézus élettörténetében, valamint a szenvedéstörténetben említésre kerül néhány eset, amikor Isten álomban közölte akaratát (Mt 1,20.24; 2,12.13; 27,19), és arról is olvasunk, hogyan inti és vigasztalja Krisztus Pál apostolt álom által (ApCsel 16,9; 18,9; 23,11; 27,23).

Mindezek ellenére, jelen korunkban az álom területe meglehetősen mostohán kezelt terület, a figyelem perifériájára szorult, holott a fentiek mellett mindannyian rendszeresen tapasztalhatjuk az álom tudatállapotát.

A továbbképzés célja a lelkeszi-teológusi létszemlélet tágítása, a világban tapasztalható, de a pszichológia és orvostudomány területén is megjelenő, álmok felé forduló egyre nagyobb érdeklődés integrálása e szemléletbe, különös tekintettel a személyes Isten felé közeledésre, és az önismeretre.

Azokat várjuk, akik nyitottak az álom témakörével mélyebben foglalkozni, saját fontosabb álmaik megértésében szeretnének néhány lépést tenni.

Főbb témakörök:

- Mi az álom?
- Az álmok működése és jelentősége a Bibliában
- Az emberi tudatállapotok sajátosságai (ébrenlét, álom, mélyalvás)
- Az álom szerepe életünkben, a spirituális és a mentálhigiéné területein
- Álmaink megértése, saját álmok elemzése

**Ajánlott irodalom:**

BAGDY Emőke: *Álmok, szimbólumok, terápiák*, Budapest, Kulcslyuk Kiadó, 2013.

BODROG Miklós: *Álmaink barlangvilága*, Budapest, Kairosz Kiadó, 1995.

FRANZ, Marie-Louise von: *Az álmok útján. Marie-Louise von Franz beszélgetései Fraser Boával az álomértelmezésről*, Budapest, Ursus Libris, 2006.

JUNG, Carl Gustav: *Emlékek, álmok, gondolatok*, Budapest, Európa Kiadó, 2006.

KAST, Verena: *Álmok*, Budapest, Európa Kiadó, 2010.

Kód:  
LT<sup>o</sup>26.7.

**A belső szobából a szószékre**  
*Imádság a szolgálat előterében és erőterében*

<b>Előadók:</b>	Dr. Dávid István (református egyetemi lelkész, lelkivezető, lelkigyakorlat kísérő, Kolozsvár) Dr. Kovács Krisztián (egyetemi docens, DRHE)
<b>Időpont:</b>	2026. november 9–11.
<b>Helyszín:</b>	Berekfürdő, Megbékélés Háza
<b>Csoportlétszám:</b>	20 fő
<b>Kreditpont:</b>	15
<b>Regisztrációs díj:</b>	15.000.- Ft/fő

2026-ot egyházunk az imádság évének hirdette meg, amelyhez számos projekt, kiadvány és kezdeményezés kötődik, s ehhez a programévhez szeretne csatlakozni ez a továbbképzés is.

A tematikus éven túl azonban egy lényeges szempont is szerepet játszik a kurzus meghirdetésében, nevezetesen az, hogy mit is jelent a lelkipásztor életében az imádság, s hogy ez milyen közvetlen kapcsolatban áll a lelkészi szolgálattal?

A képzés – többek között – az alábbi kérdésekre keresi a választ:

- Hogyan hat a lelkész imaélete a gyülekezeti és istentiszteleti szolgálatára?
- Vannak-e standard teológiai kritériumok a belső szoba csendjében elmondott imádságnak?
- Milyen jelentősége van a csendnek és az egyházi énekeinknek az imádságra nézve?

Nyilvánvalóan az imádság teológiai, kegyességi (spirituális), liturgiai feldolgozása hatalmas téma, azonban a továbbképzés igyekszik

átfogó elméleti (bibliai és rendszeres teológiai) és gyakorlati szempontokat adni ahhoz, hogy a lelkipásztor magánemberként és a szolgálatra készülve miként tekintsen az imádságra, s felismerje, megerősítse önmaga és szolgálata számára az abban rejlő lehetőségeket, valamint alternatív alkalmak (reggeli és esti áhítatok) segítenek megismerni és elmélyíteni az új formákat.

Utóbbira azért is van szükség, mert az imádság és imádkozás kapcsán ma a református kegyességgyakorláson belül is egyre többet lehet találkozni alternatívákkal, amelyek közül a továbbképzés során néhány úgy kerül bemutatásra és kipróbálásra, hogy egyben gyülekezetpedagógiai szempontokat is kapjanak a résztvevők, tekintettel a gyülekezetnek való továbbadás szándékára.

#### Ajánlott irodalom:

- BOLYKI János: Az imádkozó Kálvin, in: Galsi Árpád (szerk.): *Evangéliumi kálvinizmus*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2009, 227–258.
- FAZAKAS Sándor: Luther és Kálvin kegyessége, in: Siba Balázs – Szabóné László Lilla – Lányi Gábor (szerk.): *Lelki éhség. Protestáns spiritualitás a 21. században*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2021, 79–110.
- LUTHER Márton: Így imádkozzál! (1535), in: Csepregi Zoltán et al. (szerk.): *Luther válogatott művei 5.* (Bibliafordítás, vigasztalás, imádság), Budapest, Luther Kiadó, 2011, 655–675.
- SIBA Balázs: *Hétfőtől szombatig. Lelki ritusok és spiritualitás a mindennapokban*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2023.
- SZABÓ Lajos (szerk.): *Szavak és hallgatások az imádságban*, Budapest, Luther Kiadó, 2018.

## Böjt és mértékletesség a Szentírásban és a keresztyén hagyományban

Kód:  
LT°26.8.

**Képzés felelős:**  
**Előadók:**

Dr. Kustár Zoltán (egyetemi tanár, DRHE)  
A Debreceni Református Hittudományi Egyetem, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, az Evangélikus Hittudományi Egyetem, a Debreceni Egyetem, a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola, valamint a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola biblikus és rendszeres teológiai tanárai

**Időpont:** 2026. november 12–13.  
**Helyszín:** Debrecen, Református Kollégium  
**Csoportlétszám:** 20 fő  
**Kreditpont:** 8  
**Regisztrációs díj:** 12.000.- Ft/fő

A képzés keretében az érdeklődők a Both Antal Teológiai és Kulturális Alapítvány által szervezett „Böjt és mértékletesség a Szentírásban és a keresztyén hagyományban” című kétnapos ökumenikus konferencián vehetnek részt.



A böjtölés számos vallásban a hétköznapi kegyesség szerves része. Így volt ez a zsidóságban már az ószövetségi korban is, majd a gyakorlatot a zsidóságból kinőtt kereszténység is szinte magától értetődően vette át. A böjt a falánkság és az önszeretet kísértésével vívott küzdelem, valamint a bűnbánat szimbolikus tere és ideje, melynek keretében a hívő nemet mond a testi emberre, abban a reményben, hogy az önmegtartóztatás által megerősödik benne a lelki ember. Ám miközben Mózes és Jézus maga is böjtölt, a képmutató és kiüresedett böjtöt mind az Ószö-

vetség prófétái, mind Jézus és az apostoli tanítás is elítéli. Ez a kettős megítélés a keresztényen egyház gyakorlatát is jellemzi, és a reformáció egyházaiban a szokás mint az önmegváltás és az érdemszerző jó cselekedet kísértését hivatalos elvetéséhez vezetett.

A konferencia célja az, hogy a böjtölés bibliai alapjait megvizsgálja, kitekintéssel a judaizmus világára, áttekintse annak a teológiatörténeti fejlődését, majd tisztázza, hogyan vélekedik erről a tanításról a mai református, evangélikus és római katolikus teológia, különösen is Közös Nyilatkozat a megigazulás tanításáról című ökumenikus nyilatkozat (1999) fényében.

A tizenöt előadás egyenként 25 perc, ezeket kisebb csokrokban rövid megbeszélés követi. Az előadásokat a Kárpát-medence református, római katolikus és evangélikus lelkészképző intézményeinek oktatói, szakterületük elismert képviselői tartják, fórumát és egyben biztató példáját is kínálva a felekezetek között folyó érdemi teológiai párbeszédnek.

A regisztrációs díj tartalmazza a csütörtök esti fogadás és a pénteki ebéd, valamint a Maróthi Kollégiumban lefoglalható szállás költségeit is. A szállás iránti igényt, valamint a fogadás és az ebéd kapcsán a részvétel szándékát a regisztráció során előzetesen kell jelezni.

#### Ajánlott irodalom:

BEINERT, Wolfgang.: *A katolikus dogmatika lexikona*, Budapest, Vigilia Kiadó, 2004.

SEBESTYÉN Jenő: *Református dogmatika*, Budapest, Iránytű Kiadó, 1940.

SZABÓ Csaba: Böjt, böjtöl, in: Bartha Tibor (szerk.): *Keresztény Bibliai Lexikon*, 1. kötet, Budapest, Kálvin Kiadó, 212–214.

*Közös Nyilatkozat a megigazulás tanításáról. Római Katolikus Egyház – Lutheránus Világszövetség (lásd ebben különösen is: (37–39. bekezdések)*, in: Az evangélikus – római katolikus Közös Nyilatkozat a megigazulás tanításáról és ünnepélyes aláírásának dokumentumai, Budapest, Evangélikus Sajtóosztály–Szent István Társulat, 2000, 7–29. Online elérhető: [https://wesley.hu/wp-content/uploads/2018/06/kozos\\_nyilatkozat\\_a\\_megigazulas\\_tanitasarol\\_1999.pdf](https://wesley.hu/wp-content/uploads/2018/06/kozos_nyilatkozat_a_megigazulas_tanitasarol_1999.pdf) (utolsó letöltés: 2026. 01. 21.).

Továbbá az *Evangelisches Lexikon für Theologie und Gemeinde*, valamint az *Evangelisches Kirchenlexikon* vonatkozó szócikkei.

## Godly Play történetmondó továbbképzés (haladó képzés)

Kód:  
LT<sup>2</sup>26.9.

<b>Előadó:</b>	Dr. Kodácsy-Simon Eszter (teológus, hittanár, Godly Play-tréner, egyetemi docens, EHE)
<b>Időpont:</b>	2026. november 19.
<b>Helyszín:</b>	Debrecen
<b>Csoportlétszám:</b>	20 fő
<b>Kreditpont:</b>	6
<b>Regisztrációs díj:</b>	8.000.- Ft/fő

Ezen a továbbképzési alkalmon a „Godly Play történetmondó és házigazda” alapképzésen szerzett ismereteket és készségeket mélyítjük el és fejlesztjük tovább. A résztvevők megismerhetnek három új történetet a Godly Play történeteinek három alpműfajából:

- a liturgiai történetekből,
- a példázatokból és a
- „szent történetekből”.

A résztvevők történetmondó gyakorlatában felmerülő módszertani és tartalmi kérdéseket átbeszéljük, a kihívásokra közösen keressük a válaszokat. A Godly Play alkalmak tartásához szükséges alapvető szemléleti meghatározottságot, az Isten-ember kapcsolatáról alkotott képünket is újra megvizsgáljuk.

A képzésre csak azokat várjuk, akik az alapozó képzést elvégezték.



### Ajánlott irodalom:

GYÖRI Kolos: *Hogyan szól hozzám Isten egy bibliai történeten keresztül?*  
Online elérhető: <https://www.igeidok.hu/globusz/misszio/hogyan-szol-hozzam-isten-egy-bibliai-torteneten-keresztul>  
(utolsó letöltés: 2026. 01. 21.).

KODÁCSY-SIMON Eszter: A gyerekek spiritualitása mint a hittanoktatás módszere a Godly Play szemlélete alapján, in: *Magyar Református Nevelés* 24 (2023/1), 20–32.

Kód:  
LT\*26.10.

## Emberközi kapcsolataink *Egy alternatív vitarendezési lehetőség eszközei a konfliktusok világában*

<b>Előadó:</b>	Szabó-Rác Vera (lelkész, vallástanár, pasztorálpszichológiai szakreferens, mediátor)
<b>Időpont:</b>	2026. november 23–25.
<b>Helyszín:</b>	Berekfürdő, Megbékélés Háza
<b>Csoportlétszám:</b>	20 fő
<b>Kreditpont:</b>	15
<b>Regisztrációs díj:</b>	15.000.- Ft/fő

Általános tapasztalatként elmondható, hogy ahol két vagy több ember van jelen, és ezek kapcsolatba is kerülnek egymással, ott előbb utóbb a konfliktus is megjelenik. Konfliktusokkal terheltek a gyülekezeteink, iskoláink és lelkeszi munkánk is. „A hagyományos vezetésfelfogás a konfliktusokat a szervezetek negatív jelenségének tekintette, olyan rossz dolognak, amit lehetőleg el kell kerülni”. Valószínűleg ennek gyökerei arra vezethetők vissza, hogy maga a szó etimológiailag, a latin *confligere* szóból eredeztethető, ami fegyveres összeütközést jelent. S mint minden háború és csata, a kollektív tudattalanunkban negatív előjellel rögzült, így erről a szóról is elsősorban olyan dolgok jutnak eszünkbe, mint verekedés, agresszió, gyűlölet, félelem, harc, csata, tehetlenség vagy veszély.

A konfliktusok nem feltétlenül negatív jelenségei a közösségeknek, és tekintettel arra, hogy gyakorlatilag megkerülhetetlenek, meg kellene tanulnunk pozitívan tekinteni a konfliktuskezelésre, és úgy nézni az összeütközésekre, mint kihívásra, energiára, szenvedélyre, kreativitásra, összekovácsolódásra adott lehetőségre. A jól kezelt konfliktusok erősítik a személyiséget, kreativitásra ösztönöznek és erősítik a közösséget. És bármilyen hihetetlennek hangzik, de erősíthetik a mi közösségeinket is.

Vallásotató lelkipásztorként és mediátorként munkám során gyakran dolgozok konfliktusokkal. Ezekben a helyzetekben próbálok megteremteni azt a légkört és helyzetet, amiben egy probléma megbeszélhetővé válik. Munkámat, szemléletemet Jézus azon mondata határozza meg, amit arra a kérdésre adott, hogy melyik a nagy parancsolat a törvényben. „Jézus így válaszolt: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből.” Ez az első és a nagy parancsolat. A második hasonló ehhez: „Szeresd felebarátodat, mint magadat.” (Mt 22,37–39) Úgy gondolom Jézus azért fogalmazott így, mivel Isten a maga képására teremtette az embert, és mivel Isten maga Szent Háromság egységében létezik – az embert is egyfajta háromságban teremtette: Istennel, önmagával és társaival való egységben. Ezeket a kapcsolatokat azonban ápolni, gondozni kell. Ha valamelyik kapcsolatunkban baj van, az a másik kettőre is hatással van.

Lelkipásztorként számtalan helyzetben mérettetik meg teológiai tudásunk mellett azon képességünk, ahogy a ránk bízottak között forgolódunk. Sokszor méri le azon a munkánkat, hogy egy-egy

konfliktust hogyan, milyen módon kezeltünk. És bizony, mint a tanítványokkal is megtörtént, sokszor Jézussal egy hajóban utazva is megremíthet bennünket egy-egy vihar, amiben helyt kell állnunk.

- Mit kezdünk egy-egy stresszhelyzettel?
- Hogyan tudunk Krisztus-képűek maradni egy-egy indulattal teli konfliktusban?
- Hogyan tudunk az intézményeinkben, gyülekezeteinkben kialakult viharokban a „békeesség saruját” felöltve jelen lenni és megoldást találni?
- Hogyan tudjuk az együttműködést erősíteni közösségeinkben?
- Hogyan tudunk jól kérdezni és értően figyelni embertársainkra?
- Hogyan tartjuk kézben az érzelmeinket, és fókuszálunk arra, ami igazán fontos?

#### Ajánlott irodalom:

- GOLEMAN, Daniel: *Érzelmi intelligencia*, Budapest, Open Books, 2024.
- KOHLRIESER, George: *Tízszok a tárgyalóasztalnál. Konfliktuskezelés mesterfokon*, Budapest, Háttér Kiadó, 2013.
- SIEGEL, Daniel – BRYSON, Tina Payne: *A gyermeki elme. Agyfejlődés, konfliktusok, támogató szülői stratégiák*, Budapest, Ursus Libris, 2019.
- SZABÓ-RÁCZ Vera: Konfliktuskezelés és szemléletformálás az osztályteremben, in: *Magyar Református Nevelés* 19 (2022/4), 25–40.

## Beszéljünk gyülekezetépítési modelljeinkről! Milyen gyülekezetépítési irányzatokat és módszereket hordoz szolgálatunk arculata?

Kód:  
LT'26.11.

<b>Előadók:</b>	Dr. Horváth Levente (egyetemi adjunktus, Kolozsvár) Drs. Pluhár Gábor (lelkipásztor, Debrecen)
<b>Időpont:</b>	2026. november 30.
<b>Helyszín:</b>	Debrecen
<b>Csoportlétszám:</b>	20 fő
<b>Kreditpont:</b>	6
<b>Regisztrációs díj:</b>	8.000.- Ft/fő

Az utóbbi évtizedekben egyre sokrétűbbé vált a lelkési szolgálat karaktere. Nemcsak a szolgálati területek, de a módszer terén is számos különféle ajánlat és választási lehetőség differenciálja lelkési attitűdünk jellegét.

Érdemes tisztázni, hogy milyen gyülekezetépítési irányzatok tükröződnek lelkési szolgálatunk gyakorlatában. Mindenki számára van egy hangsúlyos csomag, amit fontosnak tart, amit igyekszik előtérbe helyezni. Ami tudatosan, vagy öntudatlanul is egyfajta célként lebeg a végzett fáradozások kifutásaként. De mit jelent a 21. századi lelkési szolgálatban az, amiről Pál azt mondja, hogy „úgy öklözők, mint aki nem a levegőbe vág” (1Kor 9,26)? Mennyire érezzük szolgálatunk

eredményességét? Mennyire mérhető ez egyáltalán, és ha igen, mi az, amivel nem csak magunkat áltatjuk? Hogyan értelmezhető a lelkesítő szolgálat és az egyházi élet hatékonysága? Milyen teológiai és missziológiai szempontok szerint tájékozódjunk?

A nyugati kultúrában kipróbált innovatív módszerekkel, inspiráló ötletekkel találkozva jogosan merül fel bennünk a kérdés, hogy mi az, ami még/már belefér református identitásunk és történelmi hagyományaink mozgásterébe. Miben és mennyire merjünk újítani, és miben kell jellegzetes értékeinket, hagyományainkat őrizni?

Az ilyen és hasonló kérdések tisztázásához segíthet, ha közösen áttekintjük azokat a fontosabb gyülekezetépítési irányzatokat, ill. „módszertani csomagokat”, amelyek az utóbbi évtizedekben többségben külföldi (angolszász vagy német) gyakorlatok importjaként színesítették lelkesítő szolgálatunk eszköztárát. Teológiai háttérük, missziológiai alapjaik feltárása és rendszerezett áttekintésük segíthet abban, hogy sikerüljön jobban megérteni azt a sajátos utat, amelynek mentén magyar református egyházunk identitását megőrizve töltheti be küldetését a 21. századi társadalomban. A közös gondolkodás, tapasztalataink reflektív megosztása segíthet megtalálni vagy megerősíteni azt a szolgálati profilt, amellyel elhívásunk szerint Urunk személyesen bíz meg bennünket. Missziói munkaterv készítés szempontjainak közös átgondolása segíthet eddigi gyakorlatunk tudatosításában, szolgálatunk módszertani vetületének koncepcionális tisztázásában. Azért, hogy a papírmunka ne csak adminisztratív teher, hanem a tudatos elemzés, tervezés, a kontrollált megvalósítás építő eszközévé és a Lélek munkája felől táplált reménység megerősítője legyen.

Tematikus modulok:

- Gyülekezetépítési modellek gyakorlati elemei
- Magyar református gyülekezetépítési brand-formálás?
- Komplex gyülekezetépítési koncepciók összeállításnak missziói ekkleziológiai szempontjai
- Missziói munkaterv készítési workshop

#### Ajánlott irodalom:

- BOROSS Géza: *Biblia és gyülekezetépítés*, Budapest, [Budapesti Református Teológiai Akadémia], 1992, 21–37.
- DOUGLASS, Klaus: *Isten szeretetének ünnepe: az istentisztelet mai formáiról*, Budapest, Kálvin Kiadó–Luther Kiadó, 2005.
- KELLER, Timothy J.: *Gyülekezet a központban: evangéliumi szolgálat a városban*, Budapest, Harmat Kiadó–Kálvin Kiadó–Luther Kiadó, 2019.
- PAAS, Stefan: *Az utolsó idők munkásai: az újonnan érkezők beavatása a keresztyén hitbe és a keresztyén gyülekezetbe*, Kolozsvár, Exit Kiadó, 2018.



## A várakozás spirituális dimenziói

### Közös készülés az ünnepi alkalmakra

Kód:  
LT<sup>n</sup>26.12.  
(25.12.)

<b>Előadók:</b>	Dr. Fazakas Sándor (egyetemi tanár, DRHE) Dr. Ledán M. István (egyetemi adjunktus, DRHE) Gacsályi Zsolt (lelkész, Debrecen-Józsa)
<b>Időpont:</b>	2026. december 1.
<b>Helyszín:</b>	Debrecen-Józsa
<b>Csoportlétszám:</b>	20 fő
<b>Kreditpont:</b>	6
<b>Regisztrációs díj:</b>	8.000.-Ft/fő

Az adventi időszak és a karácsony ünnepére való készülés különös spirituális tartalommal bír. Az inkarnáció misztériumát – azt, hogy Isten igent mond a világra, az ember-létre, az emberi lét testi-lelki valójára – aligha méríthető ki a rutinszerűvé vált „vallási nagyüzem” állandó kellékei és kötelezettségei által, az adventi és karácsonyi időszakban. De a várakozásnak, a jövő jelenvalóságának az észlelése is felülírja az egyházi retorikánkban polgárjogot nyert, keresztyénnek tűnő megfogalmazásokat. Az ünnep előtti elcsendesedés során egyrészt a bibliai ígéhelyek elemzésével szeretnénk elmélyülni a jelen és jövő összefüggésének, illetve adventi várakozás üzenetének értelmezésében, másrészt teológiailag kívánjuk újból elmélyíteni a jelenlét, inkarnáció, imádság és hálaadás (eucharisztia) jelentéstartalmát, harmadrészt a hittapasztalat megélésének témához kapcsolódó gyakorlati által engedjük megtapasztalni a magunk számára az ünnepre való készülés lelki dimenzióit.

#### Ajánlott irodalom:

- FAZAKAS Sándor: A jótékony megszakítás reményében... Krisztus áldozatára való emlékezés eszkatológiai meghatározottsága és a kiengesztelődés társadalmi realitása, in: Balog Margit – Kókai Nagy Viktor (szerk.): *Újszövetség és eszkatológia*, Debrecen, 2013, 239–254.
- LEDÁN M. István: Hogyan olvassuk a Jelenések könyvét?, in: *Igazság és Élet* 9 (2015/1), 161–171.
- SIBA Balázs – SZABÓNÉ LÁSZLÓ Lilla – LÁNYI GÁBOR (szerk.): *Lelki éhség. Protestáns spiritualitás a 21. században*, Budapest, 2021.



„Kihelyezett” továbbképzés egyházmegyék részére  
a Lelkésztovábbképző Intézettel való  
előzetes hely- és időpont egyeztetés szerint

Kód:  
LT\*25.13.

**Tanítás a gyülekezetben 1.**  
*A református istentisztelet és a gyülekezet*

**Előadók:** Dr. Kis Klára (egyetemi docens, DRHE)  
Dr. Kovács Krisztián (egyetemi docens, DRHE)

**Csoportlétszám:** minimum 25 fő

**Kreditpont:** 6

A Tiszántúli Református Egyházkerület egy új kiadványsorozatot indított útjára, amelynek célja, hogy a református egyházhoz és gyülekezetéhez való tartozást több oldalról járja körül, s ezt mindenképp a gyülekezetben belüli tanítással segítse elő, illetve erősítse meg. A füzetek tematikáját követve a lelkésztovábbképzésben is szeretnénk megjeleníteni azokat a fontos témákat, amelyek egyaránt adhatnak impulzusokat a lelkipásztor, s egyaránt a gyülekezeti tag, presbiter vagy más szolgálattevő számára.

Az első kihelyezett képzés az istentisztelet liturgiáját állítja a középpontba, a következő részmódokat megszólaltatva:

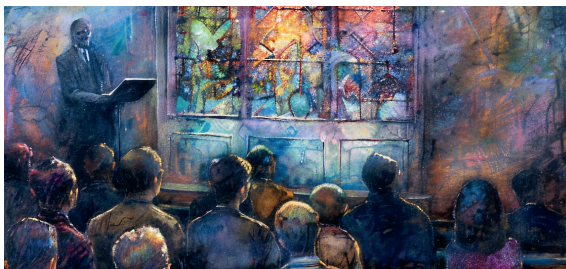
1. Mit jelent a lelkipásztor részéről az istentisztelet: lehetőség, feladat, kihívás vagy ünnep?
2. Az előkészület teológiai implikációi: szent idő és szent tér
3. Az istentisztelet mint interakció: egy személyes szereplés helyett a közösség ünnepe
4. Az istentisztelet elemei

A képzés egyben segítséget kíván nyújtani a lelkészeknek abban is, hogy milyen módszertannal lehet ez ismereteket különböző formákban (tematikus bibliaóra, igehirdetés sorozat, stb.) a gyülekezetnek továbbadni.

**Ajánlott irodalom:**

HAFENSCHER Károly: *Liturgika*, Budapest, Luther Kiadó–Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Egyházzene Tanszék, 2010.

KOVÁCS Krisztián: *A református istentisztelet és a gyülekezet* (Egyházkerületi Tanulmányi Füzetek 1), Debrecen, Tiszántúli Református Egyházkerület, 2024.



## Lelkésztovábbképző programok 2026 – Tiszántúl

Kód	Cím	Időpont	Helyszín	Kreditpont
LT'26.1.	Egyházszervezetünk időszerű/állandó kérdései	2026. szeptember 15.	Debrecen	6
LT'26.2.	Ember, gép és Isten dicsősége – mesterséges intelligencia kérdései a hittanoktatásban	2026. szeptember 16. és 23.	Zoom	8
LT'26.3.	„... miképpen mi is...” a megbocsátás felettébb szükségességéről	2026. szeptember 28–30.	Beregdaróc	15
LT'26.4.	Jézus példázatainak igehirdetési központú értelmezése	2026. október 5–7.	Beregdaróc	15
LT'26.5.	Etikai kérdések a gyülekezetben 3. – MI	2026. október 19–21.	Berekfürdő	15
LT'26.6.	Az álmok szerepe a lelkesi létszemléletben és mentálhigiénében	2026. november 2–4.	Beregdaróc	15
LT'26.7.	A belső szobából a szószékre. <i>Imádság a szolgálát előterében és erőterében</i>	2026. november 9–11.	Berekfürdő	15
LT'26.8.	Böjt és mértékletesség a Szentírásban és a keresztyén hagyományban	2026. november 12–13.	Debrecen	8
LT'26.9.	Godly Play történetmondó továbbképzés	2026. november 19.	Debrecen	6
LT'26.10.	Emberközi kapcsolataink	2026. november 23–25.	Berekfürdő	15
LT'26.11.	Beszéljünk gyülekezetépítési modelljeinkről!	2026. november 30.	Debrecen	6
LT'26.12.	A varakozás spirituális dimenziói	2025. december 1.	Debrecen	6
LT'26.13.	Tanítás a gyülekezetben 1.	Kihelyezett képzés az egyházmegyéék részére. Hely és időpont egyeztetés szerint.		6



## RPI - Központi szervezésű képzések

Az RPI minden képzésével kapcsolatosan érdeklődni és jelentkezni az [rpi.katechetika@reformatus.hu](mailto:rpi.katechetika@reformatus.hu) e-mail címen.

**A kreditpontok beszámítását a lelképásztor a kerületileg illetékes Lelkésztovábbképző Intézetnél kérvényezze a Tanúsítvány másolatának beküldésével!**

### Módszertani börze bérlet

A hittanoktatásban szolgáltatók számára fontos a szakmai önképzés lehetősége. Ehhez kapcsolódva 2024-ben indítottuk útjára a „Módszertani börze” sorozatot, amely idén is meghirdetésre kerül. 2026-ban 18 témában 3×60 vagy 5×60 perces online továbbképzést jelent. (Van olyan továbbképzés, ami kétszer kerül megtartásra.) A továbbképzéseket többnyire késő délutáni/kora esti alkalmakra vagy hétvégére tervezük, és reméljük, hogy mindenki megtalálja a hozzá illő szakmai programot. Minden továbbképzés kreditet ér, amely mind hittanoktatók, mind lelképásztorok számára nyitottak és továbbképzésként elszámolhatók. Bár lehetőség van egyenként is jelentkezni és részt venni ezeken az alkalmakon, amelyek költsége képzésenként 5000 Ft/fő, de kedvezményes alternatívaként 2026. 02. 28-ig lehetőség van egy éves „korlátlan” bérletet vásárolni. Az ún. „Módszertani börze” bérlet tulajdonosa akár az összes képzésen részt vehet további képzési díj nélkül. A részvétel feltétele, hogy a bérlet megvásárlása után jelentkezzen be a képzés jelentkezési határidejéig az adott alkalomra. Előzetes regisztráció nélkül nem tudjuk fogadni a képzésen.

A Módszertani börze bérlet kedvezményes összege: Br. 30.000 Ft/fő.

Igéynelni 2026. február 28-ig lehet az [rpi.katechetika@reformatus.hu](mailto:rpi.katechetika@reformatus.hu) e-mail címen.

A Módszertani börze (bérlet) alkalmai:

*Módszertani börze 1. – Az ifjúsági közösségépítés lehetőségei*

*Előadó:* Csőri-Czinkos Gergő, katechetikai szakértő, RPI

*Időpont:* 2 részben kerül megtartásra: 2026. 01. 28. és 02. 04.

(17,00–19,45)

*Helyszín:* online (Zoom)

*Csoportlétszám:* 50 fő

*Kreditpont lelképásztoroknak:* 5

*Részvételi díj:* a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan: 5.000 Ft/fő

*Módszertani börze 2. – Húsvét jelei - avagy jelnyelvel készülődés az ünnepre*

*Előadó:* Kompán Julianna (hittanoktató, jelnyelvi tolmács)

*Időpont:* 2026. 02. 11. (15:00–18:15)

*Helyszín:* online (Zoom)

*Csoportlétszám:* 20 fő

*Kreditpont lelképásztoroknak:* 3

*Részvételi díj:* a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan: 5.000 Ft/fő

Módszertani börze 3. – Bibliodramatikus eszközök a hittanórán – hívsvét

*Előadó:* Dr. Thoma László, lelkipásztor, bibliodráma vezető

*Időpont:* 2026.03.05.

*Helyszín:* online (Zoom)

*Csoportlétszám:* 20 fő

*Kreditpont lelkipásztoroknak:* 3

*Részvételi díj:* a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:  
5.000 Ft/fő

Módszertani börze 4.11. – Veszteségfeldolgozás 1. A gyermekek gyászának sajátosságai

*Előadók:* Albert Éva, mentálhigiénés segítő, gyászkiadó

Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai igazgatóhelyettes

*Időpont:* 2026. március 24.

*Helyszín:* online (Zoom)

*Csoportlétszám:* 50 fő

*Kreditpont lelkipásztoroknak:* 5

*Részvételi díj:* a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:  
5.000 Ft/fő

Módszertani börze 4/1/2. – Veszteségfeldolgozás 1. (őszi) A gyermekek gyászának sajátosságai

*Előadók:* Albert Éva, mentálhigiénés segítő, gyászkiadó

Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai igazgatóhelyettes

*Időpont:* 2026. szeptember 8. (13:00–18:30)

*Helyszín:* online(Zoom)

*Csoportlétszám:* 50 fő

*Kreditpont lelkipásztoroknak:* 5

*Részvételi díj:* a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:  
5.000 Ft/fő

Módszertani börze 4/2. – Veszteségfeldolgozás 2. Esettanulmányok és módszertanok

*A képzésre csak a Veszteségfeldolgozás 1. (gyermekek gyász) képzés elvégzése után lehet jelentkezni. Ha még nem teljesítette azt a képzést, sajnós a jelentkezését nem fogjuk tudni elfogadni.*

*Előadók:* Albert Éva, mentálhigiénés segítő, gyászkiadó

Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai igazgatóhelyettes

*Időpont:* 2026. október 6. (14:00–18:30)

*Helyszín:* online(Zoom)

*Csoportlétszám:* 15 fő

*Kreditpont lelkipásztoroknak:* 5

*Részvételi díj:* a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:  
5.000 Ft/fő

Módszertani börze 5. - Veszteségfeldolgozás 2. Esettanulmányok és módszertanok

*Előadók:* Albert Éva, mentálhigiénés segítő, gyászkiadó

Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai igazgatóhelyettes

*Időpont:* 2026. február 24. (14:00–18:30)

*Helyszín:* online (Zoom)

*Csoportlétszám:* 15 fő

*Kreditpont lelkipásztoroknak:* 5

*Részvételi díj:* a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:  
5.000 Ft/fő

Módszertani börze 6. – Konfliktuskezelés: resztonatív technikák: gyermekek között szemlélet és ötletek a hittanoktatásban

*Előadó:* Szabó-Rácz Vera, lelkipásztor, pasztorálpszichológiai szakreferens, mediátor

*Időpont:* 2 részben: 2026. 04. 14. és 2026. 04. 21. (15:00–18:00)

*Helyszín:* online (Zoom)

*Csoportlétszám:* 20 fő

*Kreditpont lelkipásztoroknak:* 5

*Részvételi díj:* a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan: 5.000 Ft/fő

Módszertani börze 7. – Nyári hittanos gyermekhét – szempontok és jó gyakorlatok hittanoktatáshoz

*Előadó:* Pluhár Gáborné Szűcs Enikő, RPI, katechetikai szakértő

*Időpont:* 2 részben: 2026. 04. 23. és 2026. 04. 30. (15:00–17:30)

*Helyszín:* online (Zoom)

*Csoportlétszám:* 50 fő

*Kreditpont lelkipásztoroknak:* 5

*Részvételi díj:* a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan: 5.000 Ft/fő

Módszertani börze 8. – Bibliodramatikusközök a hittanórán – pünkösd

*Előadó:* Dr. Thoma László, lelkipásztor, bibliodráma vezető

*Időpont:* 2026. május 7. (15:00–18:15)

*Helyszín:* online (Zoom)

*Csoportlétszám:* 20 fő

*Kreditpont lelkipásztoroknak:* 3

*Részvételi díj:* a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan: 5.000 Ft/fő

Módszertani börze 9. – Bibliai történetmondás tárgyakkal

*Előadó:* Zimányi Noémi (katechetikai szakértő, RPI)

*Időpont:* 2026. május 16. szombat (10:00–16:00)

*Helyszín:* Budapest

*Csoportlétszám:* 30

*Kreditpont lelkipásztoroknak:* 5

*Részvételi díj:* a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan: 5.000 Ft/fő

Módszertani börze 10. – A családi istentisztelet formái és lehetőségei – intézményeink és gyülekezeteink kapcsolata a ránk bízott családokkal

*Előadó:* Pluhár Gáborné Szűcs Enikő, RPI, katechetikai szakértő

*Időpont:* 2 részben: 2026. 05. 21. és 2026. 05. 28. (15:00–17:30)

*Helyszín:* online (Zoom)

*Csoportlétszám:* 50 fő

*Kreditpont lelkipásztoroknak:* 5

*Részvételi díj:* a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan: 5.000 Ft/fő

Módszertani börze 11. – PPT készítés – kezdő, középhaladó, haladó

*Előadó:* Zimányi Noémi (katechetikai szakértő, RPI)

*Időpont:* 3 részben: 2026. 09. 08; 09. 15. és 09. 22. (17:00–19:00)

*Helyszín:* online (Zoom)

*Csoportlétszám:* 50 fő

*Kreditpont lelkipásztoroknak: 6*

*Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan: 5.000 Ft/fő*

*Módszertani börze 12. – Nevelés a 21. században – szempontok az Alfa és a Z generáció tanításához*

*Előadó: Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai igazgatóhelyettes*

*Időpont: 2026. szeptember 19. (9:00–15:00)*

*Helyszín: online(Zoom)*

*Csoportlétszám: 50 fő*

*Kreditpont lelkipásztoroknak: 5*

*Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan: 5.000 Ft/fő*

*Módszertani börze 13. – Antibullying és prevenció lehetőségei a hittanórán és a református iskolában*

*Előadó: Szabó-Rácz Vera, lelkipásztor, pasztorálpszichológiai szakreferens, mediátor*

*Időpont: 2 részben: 2026. 09. 22. és 2026. 09. 29. (15:00–17:30)*

*Helyszín: online (Zoom)*

*Csoportlétszám: 20 fő*

*Kreditpont lelkipásztoroknak: 5*

*Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan: 5.000 Ft/fő*

*Módszertani börze 14. – Kapcsolódási pontok az óvodásokhoz – vallás-pedagógiai szempontok és segédanyagok az óvodai hitéleti neveléshez*

*Előadó: Pluhár Gáborné Szűcs Enikő, RPI, katechetikai szakértő*

*Időpont: 2 részletben: 2026. 09. 23. és 2026. 09. 30. (15.00–17.30)*

*Helyszín: online (Zoom)*

*Csoportlétszám: 50 fő*

*Kreditpont lelkipásztoroknak: 5*

*Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan: 5.000 Ft/fő*

*Módszertani börze 15.- Vektorgrafikus rajzolás PowerPoint alkalmazással*

*Előadó: Zimányi Noémi, RPI katechetikai szakértő*

*Időpont: 2026. november 3. (16:00–19:00)*

*Helyszín: online (Zoom)*

*Csoportlétszám: 50 fő*

*Kreditpont lelkipásztoroknak: 3*

*Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan: 5.000 Ft/fő*

*Módszertani börze 16. – Drámás hittan*

*Előadó: Zimányi Noémi, RPI katechetikai szakértő*

*Időpont: 2026. november 14. (10:00–16:00)*

*Helyszín: Budapest*

*Csoportlétszám: 24 fő*

*Kreditpont lelkipásztoroknak: 5*

*Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan: 5.000 Ft/fő*

Módszertani börze 17. – Bibliodramatikus eszközök a hittanórán – advent/karácsony

*Előadó:* Dr. Thoma László, lelkipásztor, bibliodráma vezető

*Időpont:* 2026. november 19. 15.00–18.15

*Helyszín:* online (Zoom)

*Csoportlétszám:* 20 fő

*Kreditpont lelkipásztoroknak:* 3

*Részvételi díj:* a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:  
5.000 Ft/fő

Módszertani börze 18. – AI kérdések és kihívások

*Előadó:* Dr. Szási Andrea, RPI, katechetikai igazgatóhelyettes

*Időpont:* 2026. november 17. 16:00–19:00

*Helyszín:* online (Zoom)

*Csoportlétszám:* 20 fő

*Kreditpont lelkipásztoroknak:* 3

*Részvételi díj:* a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:  
5.000 Ft/fő

Módszertani börze 19. – Resztoratív technikák

*Előadó:* Szabó-Rácz Vera, lelkipásztor, pasztorálpszichológiai szakreferens, mediátor

*Időpont:* 2 részben: 2026. 10. 13. és 2026. 10. 20. (16.00–19:00)

*Helyszín:* online (Zoom)

*Csoportlétszám:* 20 fő

*Kreditpont lelkipásztoroknak:* 5

*Részvételi díj:* a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:  
5.000 Ft/fő

Önálló képzés, nem a módszertani börze része:

Reményvirág gyászfeldolgozás

*Előadó:* Albert Éva, mentálhigiénés segítő, gyászkísérő

*Időpont:* 2026. november 6. (14:00–18:00) és 2026- november 7.  
(9:00–17:00)

*Helyszín:* online (Zoom)

*Csoportlétszám:* 20 fő

*Kreditpont lelkipásztoroknak:* 10

*Részvételi díj:* 15.000 Ft/fő

*A képzésekről, jelentkezésről  
az [rpi.katechetika@reformatus.hu](mailto:rpi.katechetika@reformatus.hu)  
e-mail címen lehet érdeklődni.*

# 1 Igazság és Élet

2026. 1. szám FOLYÓIRAT A LELKIPÁSZTORI ÉS  
január - március NEVELŐI MUNKA SZÁMÁRA

**XX. évfolyam!**  
**Több mint 1500 textusfeldolgozás!**

Ajánlás.....	3
Igetanulmányok.....	5
Kazuáliák.....	155
Kitekintés.....	168

DEBRECEN

Az „Igazság és Élet” c. kiadvány a Vasady Béla, Révész Imre, Szabó Zoltán és Soós Béla által 1935-ben Debrecenben alapított, lelkipásztorok, vallástanárok, segédlelkészek és teológusok szolgálatra való készülését segítő folyóirat szellemi örökségét kívánja folytatni.

Tartalma: igetanulmányok ünnep és vasárnapi igehirdetésekhez, kazuális szolgálatokhoz, segédanyag gyermek és ifjúsági munkához, gyülekezetépítéshez valamint teológiai véleményformáláshoz aktuális egyházi és közéleti kérdésekben.

*Az „Igazság és Élet” megrendelhető – már elektronikus változatban, online folyóiratként is!*

Megrendelés módja:

online formában, a [www.lelkedstovabbkepzo.hu](http://www.lelkedstovabbkepzo.hu)

oldalon történő regisztrációt követően.

Megrendelőlap letölthető: <https://lelkedstovabbkepzo.hu/2026/02/04/letoltheto-a-2026-evi-igazsag-es-élet-folyoirat-megrendelo-lapja/>

**További részletes információ**

**a [www.lelkedstovabbkepzo.hu](http://www.lelkedstovabbkepzo.hu) honlapon,**

**e-mailen ([tovabbk@drk.hu](mailto:tovabbk@drk.hu)) vagy**

**az 52/518-599-es telefonszámon.**

Dr. Fazakas Sándor  
intézetvezető  
4026 Debrecen, Kálvin tér 16.  
Tel: 52/518-599;  
e-mail: tovabbk@drk.hu



A programfüzet, a jelentkezési lap és az *Igazság és Élet*  
megrendelő lapja letölthető  
a Tiszántúli Református Lelkész Továbbképző Intézet  
honlapjáról: [www.lelkesztovabbkepzo.hu](http://www.lelkesztovabbkepzo.hu)